

Nederlandse
Vrouwen Raad

Bring the power of Sport to Women and Girls

Marian ter Haar

Verslag van de 64ste zitting
van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties

New York 7 oktober – 14 oktober 2009

Marian ter Haar was tot januari 2009 lid van het managementteam van het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen. NISB stimuleert de maatschappelijke waarde van sport en bewegen. Januari 2009 stopte ze met haar managementfunctie om op bijzondere wijze terug te keren naar de inhoud van het werk. Ze is in januari 2009 begonnen aan haar promotieonderzoek aan de UvA over de effectiviteit van de implementatiestrategie van het NISB.

In de afgelopen dertig jaar van haar werkzame leven vormde de emancipatie van meisjes en vrouwen een rode draad. Haar interesses liggen op het snijvlak van methodiek en beleid. Hoe mooi de beleidsplannen ook zijn, het succes moet op microniveau in het alledaagse contact met de mensen in de wijken geboekt worden. Een verbetering is alleen te realiseren in nauwe samenspraak met en door de mensen waar het om gaat. Het betrekken van de doelgroep bij deze processen is de uitdaging waar professionals voor staan, empowerment is daarbij het sleutelbegrip. Ze heeft diverse publicaties geschreven waaronder het boek "Professionals in de beleidsarena".

Marian studeerde ondermeer Algemene Sociale Wetenschappen aan de Universiteit van Utrecht met als specialisatie Planning, Organisatie en Beleid. Naast haar maatschappelijke activiteiten geniet Marian (53) van haar zoon (19) en dochter (16).

Tekst

Marian ter Haar, oktober 2009

Uitgave

Nederlandse Vrouwen Raad
Benoordenhoutseweg 23
2596 BA Den Haag
tel 070 3469304
e-mail: info@de-nvr.nl
website: www.nederlandsevroutenraad.nl

Foto voorblad: Willem Mes

Bring the power of Sports to Women and Girls

Verslag van de
64ste zitting van de derde commissie
van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties
New York oktober 2009

Marian ter Haar

Vrouwenvertegenwoordiger bij de AVVN in 2009

Inhoud

Een bijzonder jaar

De aanpak en een woord van dank

De Verenigde Naties

De Algemene Vergadering

De Nederlandse Koninkrijksdelegatie

Commission on the Status of Women (CSW)

De Agenda van de 64ste Algemene Vergadering van de Verenigde Naties 2009

Algemeen

Derde Commissie

Statement

Conclusies en advies

Bijlagen : Lijst van afkortingen en begrippenlijst en websites
 Weblog
 Activiteitenoverzicht
 Mediauitingen
 Overzicht millenniumdoelstellingen

2009 is een bijzonder jaar geweest

Het was een heel bijzonder jaar. Het was een eervolle opdracht vorm te mogen geven aan de vrouwenvertegenwoordiging in de Koninkrijksdelegatie van 2009 naar de Verenigde Naties. Het is bijzonder om het woord te mogen voeren namens de vrouwen van Nederland. Ik ben trots en dankbaar dat de NVR mij daarvoor heeft gekozen. De deelname aan de regeringsdelegatie naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (AVVN), het doel waaraan ik het hele jaar gewerkt heb, heeft plaats gevonden van 7 tot 21 oktober. Daar heb ik op 12 oktober mijn statement uitgesproken.

Een verhaal dat ruimte geeft aan het algemene én het specifieke

In de voorbereidingen in het jaar heb ik geprobeerd zo veel mogelijk vrouwen en organisaties te betrekken bij de missie. Enerzijds om zo inspiratie op te doen en de mogelijkheden van het thema goed te verkennen, anderzijds wilde ik zodoende draagvlak verzamelen voor de invulling van de rol. Het idee was zo interactief als mogelijk is vorm geven aan de vertegenwoordiging. De vrouwenvertegenwoordiger als de drager van een verhaal dat Nederlandse vrouwen verbindt met de AVVN en die met het verhaal de verbinding maakt met vrouwen in de wereld die de aandacht verdienen.

Ontmoeten en verbinden

Een jaar lang heb ik in allerlei situaties met vrouwen gesproken over de mogelijkheden van Sport en Bewegen bij het verbeteren van de positie van vrouwen en meisjes. Het begon zo ongeveer, na de start op de ledenvergadering van de NVR, met het themadiner

met ruim 40 vrouwen en de jongerenvertegenwoordiger. Er werden per UN Millennium Doelstelling¹ suggesties gegeven en tips over een goed statement en informatie over het proces. Thea Dowitt's bloemen vormden de aanleiding tot een leuke uitzending over het themadiner in Urbi et Orbi dat de KRO daarvan maakte.

De inzet van Jacqueline Kroonenburg, -Soroptimist en collega-, en Sandra Boes van de NVR hebben er voor gezorgd dat er een jaar lang een stroom van artikelen in tijdschriften geplaatst werd. Door hun inzet stond er van januari tot november

¹ Zie voor een overzicht van de millenniumdoelstellingen bijlage 5

maandelijks een interview over het proces en de AVVN in een of ander tijdschrift. Het begon met de Volkskrant, en ging door met Opzij, verschillende regionale kranten, bladen van bij de NVR aangesloten organen, zoals de Soroptimist, het Blad van de Hogeschool Arnhem Nijmegen, Sport Accom, Sport en Strategie, en het FNV Vrouwenmagazine.

Connecties via het Web

Een jaar lang heb ik een weblog bijgehouden over de ervaringen die ik opdeed tijdens deze gesprekken. Niet alleen bij de NVR verscheen deze weblog, ook op de site van E-Quality stond de weblog tijdens de CSW evenals bij het netwerk van het VN vrouwenverdrag.

De bijna veertig columns geven een aardig doorkijkje van dat proces en hoe het statement tot stand komt. Daarin nemen de columns in New York een bijzondere plaats in. Dat geldt voor de AVVN maar zeker voor de 53ste Commission on the Status of Women; je krijgt dan een indruk van de UN organisatie.

De gang van zaken bij de UN tijdens de 53ste Commission on the Status of Women, in maart, die ik bijwoonde om me voor te bereiden, was enorm interessant en inspirerend. De waardevolle contacten met het internationale netwerk in de sport voor empowerment van meisjes en vrouwen, maakten deze conferentie tot een waardevolle bijdrage in mijn voorbereiding op de AVVN. De columns tijdens de AVVN vormen een logisch sluitstuk.

Op deze manier ben ik in staat gesteld kennis te nemen van de UN en heb ik geprobeerd daar de mogelijkheden van sport en bewegen voor vrouwen voor het voetlicht te brengen. Het is van het begin af de bedoeling geweest het accent in mijn werkzaamheden te leggen in Nederland; in het proces van voorbereiding op en afronding na de Algemene Vergadering. Het is inspirerend geweest.

Bedankt

Graag wil ik de NVR bedanken voor het vertrouwen en Dieny Scheffer in het bijzonder, zij en Sandra Boes hebben me ruimhartig gesteund. Verder wil ik Mathilde van den Brink hartelijk bedanken voor haar begeleiding net als de internationale commissie die mij regelmatig van feedback voorzag. Ik wil Marian Nauta, Cecile van Dierendonck en Lily Hutjes bedanken voor het actief mee lezen en actief ondersteunen van mij. Mira Woldberg, Maresa Oosterman en Alexander de Gaay-Fortman van de Nederlandse missie in New York zeg ik dank en Alexander ook voor het bijstaan op het moment suprême. Buiten de directe NVR kring zijn er tal van inspiratoren geweest die me op het goede spoor hebben gehouden, maar Jan Willem van der Linden, Micha de Winter, Clemence Ross, Nanette Hagedoorn, Anke Smit, Cindy Coltman (Women Win), Anje Wiersema (single issue women) en Iris van Veenendaal wil ik hier graag noemen.

Marian ter Haar

Vrouwenvertegenwoordiger in de Koninkrijksdelegatie naar de AVVN

Ruim zestig jaar geleden is, door toedoen van Prinses Juliana, in de Nederlandse regeringsdelegatie naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een Vrouwenvertegenwoordiger opgenomen. Sinds die tijd krijgt een Nederlandse vrouw de gelegenheid de afgevaardigden van de lidstaten van de VN toe te spreken.

In haar statement stelt deze vertegenwoordiger zaken aan de orde die de kans op gelijkheid inzake gender op ernstige en vaak hardnekkige wijze belemmeren of geeft ze mogelijkheden weer die mogelijk bijdragen aan de aanpak van de ongelijkheid. De vertegenwoordiger spreekt de derde commissie toe. De commissie die ondermeer over mensenrechten, vrouwenrechten en kinderrechten handelt.

De vertegenwoordiger spreekt namens de Nederlandse vrouwen, maar het statement heeft een UN context, dus in principe behartig je de positie van alle vrouwen uit de hele wereld. Nederland is vermoedelijk het enige lid die deze bijzondere vertegenwoordiging naar de VN kent. Zelf ben ik nummer drie en zestig en ben ik trots genoemd te worden in lijn met mensen als Marga Klompé, Hilda Verwey-Jonker, Marian Nauta en Mathilde van den Brink.

De Verenigde Naties

De Verenigde Naties is een internationale organisatie, opgericht in 1945 na de Tweede Wereldoorlog, door 51 landen. Het is een multilaterale gouvernementele organisatie die samenwerkt op het gebied van internationaal recht, mondiale veiligheid, behoud van mensenrechten, ontwikkeling van de wereldeconomie en het onderzoek naar maatschappelijke en culturele ontwikkelingen.

De VN telt bijna 200 lidstaten. Vrijwel elk internationaal erkend, onafhankelijk land is lid van de organisatie. Vanuit het hoofdkantoor in New York en de deelhoofdkantoren in Genève, Wenen en Nairobi beslissen de lidstaten en de gespecialiseerde organisaties van de Verenigde Naties tijdens reguliere ontmoetingen over essentiële wereldzaken en wereldomvattende gebeurtenissen. Sinds eind jaren '90 is de organisatie zich ook meer gaan richten op interne ontwikkelingen en hoe de Verenigde Naties mee kan groeien met de vraag naar een nieuwe methode van wereldwijde samenwerking. In dat licht moet ook de veranderde structuur van de UN voor de vrouwenzaken die dit jaar tijdens de AVVN aan de orde kwam, gezien worden, net als het thema One UN dat gaat over het beter per land bundelen, afstemmen en registreren van de UN activiteiten.

Structuur

Er zijn zes bestuursorganen die de werkzaamheden van de organisatie aansturen: de Algemene Vergadering, de Economische en Sociale Raad, het Internationaal Gerechtshof,

het Secretariaat, de (tegenwoordig inactieve) Trustschapsraad en het meest dwingende en bekendste orgaan van de Verenigde Naties, de Veiligheidsraad. Daarnaast zijn er diverse gespecialiseerde organisaties die deel uitmaken van het interne systeem van de Verenigde Naties, waaronder UNESCO, de Wereldbank en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Tevens heeft de Verenigde Naties gespecialiseerde programma's, zoals UNICEF en het United Nations Development Programme (UNDP).

Ondanks het instellen van een plafond voor lidstaten blijft het nog steeds mogelijk dat één land binnen de Verenigde Naties om budgettaire redenen beslissingen door kan drukken. Als de Verenigde Staten uit de organisatie zouden stappen, zou dat een budgettair gat van bijna een kwart van het totaal achterlaten. Nog belangrijker is de rol van de Europese Unie binnen dit verband. Hoewel de EU geen lid van de Verenigde Naties is (gezien het feit dat de lidstaten van de EU soeverein zijn en niet de EU zelf) kunnen de gecombineerde lidstaten voor een crisis binnen de Verenigde Naties zorgen. Tegenwoordig treedt de EU ook als woordvoerder voor die landen op. In totaal dragen alle lidstaten van de Europese Unie een totaal van 37,5% bij aan het budget. Dit maakt de positie van de EU mogelijk machtiger dan die van de Verenigde Staten.

De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties, Ban Ki-moon uit Zuid-Korea, is het boegbeeld van de organisatie, maar in feite alleen het hoofd van het Secretariaat. Na tien jaar heeft zijn voorganger Kofi Annan in december 2006 zijn taken neergelegd.

Sinds 1945 is de standaard opzet van de Verenigde Naties weinig veranderd, alhoewel de functie van enkele organen is veranderd door het groeiend aantal lidstaten. De Verenigde Naties heeft een groot aantal non-gouvernementele organisaties en speciale organisatorische organen onder zich. Sommige suborganisaties hebben een sterk regionaal profiel, terwijl andere een sterke vredebewarende functie hebben. Sommige organisaties zijn meer gericht op mensenrechten (waaronder UNICEF) en het garanderen daarvan. Enkele suborganisaties bestonden al voor de oprichting van de Verenigde Naties, waaronder de Internationale Arbeidsorganisatie, maar zijn later opgenomen binnen de Verenigde Naties.

Algemene Vergadering van de Verenigde Naties

De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties is het 'dagelijkse parlement' binnen de organisatie. In de Algemene Vergadering hebben alle VN-lidstaten zitting. De Algemene Vergadering kan alleen politiek niet-bindende uitspraken doen, dit in tegenstelling tot de Veiligheidsraad die bindende besluiten kan nemen. Alle leden van de VN hebben stemrecht in de Algemene Vergadering, waarin ze afgevaardigd zijn via meerdere (permanente) vertegenwoordigers. De Algemene Vergadering houdt een jaarlijkse sessie, die geopend wordt in september van elk jaar, en speciale

bijeenkomsten. De laatste worden door leden van de Algemene Vergadering of door de VN Veiligheidsraad aangevraagd.

De dagelijkse gang van zaken wordt behandeld binnen zes comités van de Algemene Vergadering. Het eerste comité is voor onderwerpen op het gebied van ontwapening en internationale veiligheid. Het tweede comité is ingesteld voor economische en financiële onderwerpen.

Het derde voor sociale, humanitaire en culturele vraagstukken. Aan deze commissie adresseert de vrouwenvertegenwoordiger haar statement.

Het vierde comité is er voor speciale politieke gevallen en dekolonisatie (een onderwerp dat tegenwoordig niet meer behandeld wordt). Administratieve en budgettaire onderwerpen zijn de speerpunten van het vijfde comité en het laatste comité (nummer zes) gaat over (internationale) juridische zaken.

Jaarlijks houdt de Algemene Vergadering een ruim drie maanden durende sessie die traditiegetrouw in september van start gaat, zo ook in 2009. In de eerste twee weken vinden ontmoetingen en vergaderingen van staatshoofden en ministers plaats. Vervolgens is het aan de delegaties van de lidstaten om zich over de talrijke Resoluties, Verklaringen, Onderzoeksrapporten en andere informatie te buigen.

Het Secretariaat van de Verenigde Naties is het orgaan, dat onder andere de agenda van de Algemene Vergadering voorbereidt. Boegbeeld van de hele organisatie is zoals gezegd de Secretaris-Generaal, de Zuid-Koreaan Ban Ki-moon.

De Nederlandse Koninkrijksdelegatie

De officiële delegatie van Nederland naar de 64ste Sessie van de AVVN bestond in 2009 uit een drietal kamerleden, enkele vertegenwoordigers uit het maatschappelijk middenveld (de werkgeversorganisatie, het VNO-NCW, en de werknemersorganisatie, het FNV), een vrouwenvertegenwoordiger en een vertegenwoordiger van de Nederlandse jongeren. Een betrekkelijk klein gezelschap dus. Alleen de Vrouwenvertegenwoordiger en de Jongerenvertegenwoordiger hebben spreekrecht. De samenstelling van de delegatie was als volgt:

R.van de Beeten, lid Eerste Kamer (CDA)

I. Aasted-Madsen, lid Tweede Kamer (CDA)

M.van Dam, lid Tweede Kamer (PvdA)

M. Vos, lid Tweede Kamer (PvdA)

F. Agema, lid Tweede Kamer (PVV)

M. ter Haar Vrouwenvertegenwoordiger

J.Sweep, Jongerenvertegenwoordiger

H. ter Steeg, VNO-NCW

A.M. van Wezel, FNV

Commission on the Status of Women

De Commission on the Status of Women (CSW) is een van de negen Commissies van de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties, en is in 1946 opgericht. Deze commissie bereidt aanbevelingen en rapporten voor en houdt zich bezig met de bevordering van de rechten van de vrouw op het gebied van politiek, economie, maatschappelijk leven en onderwijs. In 1995 kreeg de CSW de opdracht de afspraken uit de *Beijing Verklaring* en het *Beijing Platform voor Actie* te volgen en te bevorderen. De CSW komt één keer per jaar, in het voorjaar, gedurende tien werkdagen bijeen. Ter voorbereiding op mijn deelname aan de AVVN heb ik in februari/maart 2009 de eerste week namens de NVR de vergaderingen van deze Commissie bijgewoond (zie hiervoor mijn verslag op de website van de NVR). Deze voorbereiding is nuttig en heeft een interactiever en dynamischer karakter dan de AVVN. Het verslag ervan staat op de site van de NVR.

Een aantal topics komen in oktober opnieuw aan de orde. In oktober heb je als officiële afgevaardigde overal toegang, in het hele gebouw. De veiligheidscontrole bij de ingang voor de gedelegeerden is veel minder intensief.

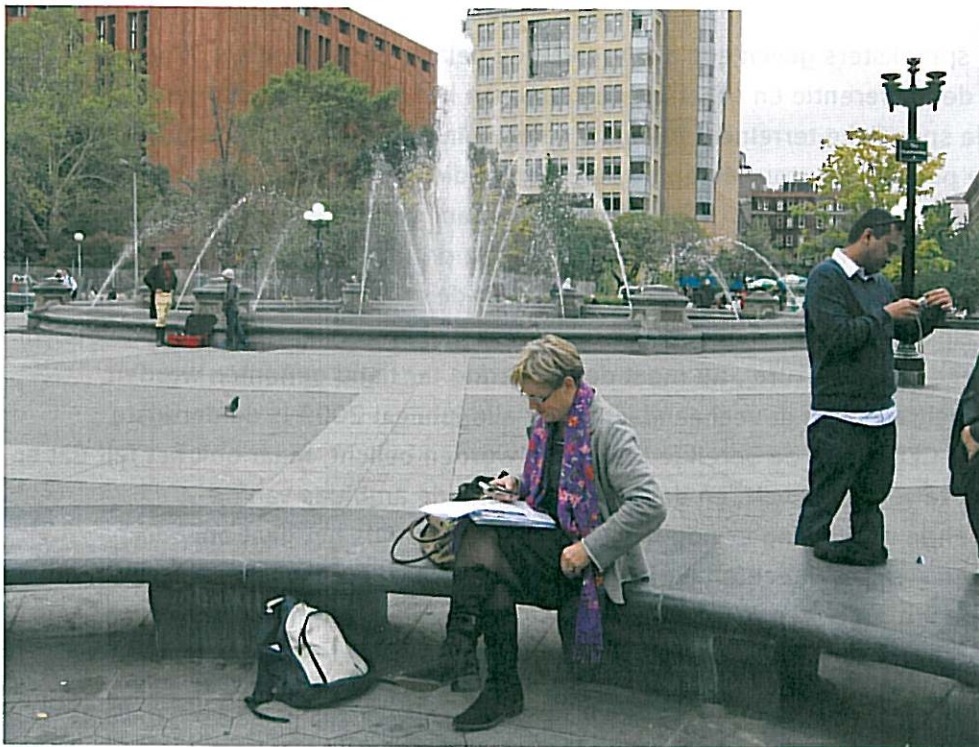
De agenda van de 64ste Algemene Vergadering van de UN 2009

De impact van de economische crisis, de klimaat en de voedselcrisis op de agenda van de AVVN is groot. Ofschoon de verschillende politieke en diplomatieke activiteiten in de omgeving van de UN blijken geven van sleetsheid in de rol van de UN op het wereldtoneel. Topoverleg van de G-20 in Pittsburgh en de millieutop in december in Kopenhagen hebben zeker net zo'n grote importantie. Daar kan het optreden van Obama op de UN en de belofte van USA weer betalend contribuant te worden weinig aan veranderen.

Het Obama-effect, de regioeffecten zoals de zich verzamelende Afrikaanse en Aziatische staten die zich in verhouding te onmachtig weten, naast de drie crises die ik eerder noemde, maken het hart van de agenda uit.

Het 'One UN', is een ander agendapunt waarin het functioneren van de UN aan de orde is. Primair gaat het om de slagvaardigheid en de effectiviteit van de UN organisatie te verbeteren. Ook is het doel wat vaker de samenwerking op landenniveau te zoeken op UN thema's om daarmee allerlei dubbelingen door UN organisaties die elkaar nationaal voor de voeten gaan lopen, te voorkomen.

Voor mij als vrouwenvertegenwoordiger is interessant dat juist voor de sluiting van het vorige vergaderjaar, een accoord is bereikt over een nieuwe organisatie die in UN verband de genderequity gaat behartigen. De oude drie organisaties zijn samengevoegd tot één en die komen qua aansturing net als andere organisaties onder de Secretaris-Generaal te vallen. Een overwinning voor de vrouwenbeweging, die daar hard op aangedrongen heeft, maar ook voor Nederland die haar steentje in dit proces heeft bijgedragen. De vrouwenbeweging wacht met enige spanning op de implementatie van de plannen.

Marian ter Haar op het Washington Square, kort voor het uitspreken van haar statement

Derde Commissie

De opening van de derde commissie van deze 64ste Algemene Vergadering is om 10.00 uur in de ochtend, de ambassadeur van Letland is de voorzitter en opent de vergadering. De UN organen op het gebied van de positie van vrouwen: Division for the Advancement of Women (DAW), Committee on the Elimination of Discrimination against Women (CEDAW), Unifem en de High Commissioner for the Human Rights voeren allemaal door hun respectievelijke directeuren het woord.

Ms Carolyn Hannan, director van Division for the Advancement of Women (DAW), krijgt als eerste het woord. DAW werkt beleidsvoorbereidend voor de Algemene Vergadering. DAW verzorgt publicaties over vrouwen, nationaliteit, water, ICT en andere technologie. Carolyn spreekt zich lovend uit over de besluitvorming rond de nieuwe organisatie. Ze spreekt uitvoerig over het UN beleid tegen het geweld tegen vrouwen, een voor de Secretaris-Generaal belangrijk thema. Dit thema komt veelvuldig terug in de statements van heel veel landen. Ze licht de prioriteit toe aan de hand van de slechte situatie van vrouwen in veel landen waar oorlog en geweld een belangrijke factor is. Ze maakt gewag van de database die er op dit thema is. Ze informeert de vergadering over de Beijing plus declaratie en het Platform for Action.

De volgende sprekers geven een analyse van de belangrijkste thema's die aan de orde zijn op de conferentie en schetsen de stand van het beleid en de zorgen die ze hebben op de specifieke terreinen. Allemaal gaan ze in op de nieuwe structuur van de UN inzake de positie van vrouwen en de verbetering die dat hopelijk met zich mee brengt. Ook later op de dag wordt die verandering door verschillende representanten van de verschillende werelddelen toegejuicht. Europa dringt via Zweden aan op snelle implementatie van het voorstel en planvorming over de operationele aspecten van het voorstel dat eind september is aangenomen. De vrouwenbeweging heeft sterk gelobbyd voor deze 'genderarchitecture', nu moet de uitvoering ter hand genomen worden. Naast dit heugelijke feit is er veel aandacht voor alle jubilea: 2009 is de dertigste verjaardag van CEDAW en de bereikte resultaten worden belicht, maar ook het feit dat er nog veel werk te verzetten valt, en dat in het licht van de ambities van de wereldconferentie van Beijing er nog heel veel te doen valt als het gaat om mensenrechten – vrouwenrechten. Er is nog op grote schaal sprake van rechteloosheid van meisjes en vrouwen. Een op de twee vrouwen lijdt onder geweld. Rechten van vrouwen in oorlog, het gebruik van het verkrachten en mishandelen van vrouwen als wapen in oorlog en strijd.

Het is ook de 15de verjaardag van de internationale populatieconferentie van Cairo, die vraagt opnieuw de aandacht te vestigen op allerlei demografische ontwikkelingen die voor vrouwen verstrekende negatieve gevolgen hebben.

Op 12 oktober start de Advancement on Womenconferentie als onderdeel van de derde commissie. Het ziet er aanvankelijk niet naar uit dat ik vandaag mijn statement ga uitspreken. Om 17.00 uur wordt het duidelijk dat ik net voor het sluiten van de markt aan de beurt kom. Ik krijg het woord na Maleisië. Alles verloopt rustig en goed. Ik ontvang complimenten van Singapore, Japan, USA, Frankrijk, Noorwegen en voel me tevreden.

STATEMENT BY

National Women's Representative

Netherlands Delegation to the

64nd United Nations General Assembly

Ms Marian ter Haar

Third Committee

Items 62 (a): Advancement of Women

New York, 12 October 2009

Seven-minute statement to the 64th session of the UN General Assembly

Bring the power of Sports to women

Mr Chairman, distinguished delegates, ladies and gentlemen,

I have the honor to speak as the representative of Dutch women, Nelson Mandela once said: 'Sport has the power to change the world. It has the power to inspire, it has the power to unite people in a way that little else does. Sport can awaken hope where there was previously only despair.'

Today, I would like to focus on the importance of sport for the empowerment of women and gender equality.

Women and girls are the best strategic target group to focus on when it comes to achieving the Millennium Development Goals and eradicating poverty. Poverty is female. It is time to respect the rights of women and girls.

Participating in sport allows women to develop mental and physical strength, self-confidence and new leadership skills. It also brings more joy to their lives. Sport is empowering because working towards a mutual goal brings a sense of satisfaction and gives higher self-esteem. It enables women and girls to develop new interpersonal networks and a sense of identity. It is fun and gives people time to forget, even just for a moment. It is healthy and healing.

Sport is essentially low-cost, high-impact. It can be quickly implemented, easily accessible.

Even today, 62 million girls do not attend primary school. If properly supervised by committed coaches, sport increases school participation.

Sport is a way of empowering women in a multicultural society. The Dutch government encourages young girls from migrant backgrounds to participate in sports through targeted financial incentives. For example, Jamila Achahchah set up a sports association for migrant women and girls in Utrecht. Within 5 years it had 700 members, mostly Muslim. The scheme is run by women, for women, allowing participants to gain self-confidence and develop leadership skills through sport. These women and girls are key agents in their local community, building valuable social capital by using sport to connect with communities outside their own.

Sport is also a way of giving peace a chance. For instance: Felicite Rwemalika from Rwanda is the founder of the Kigali Women Footballers, which combats trauma by empowering women and young girls. For traumatised female Hutu and Tutsi survivors of the 1994 genocide, football has become a way of leaving their past behind.

Mr Chairman,

Sport teaches people about roles, rights and responsibilities. In Africa the sports infrastructure is a useful channel for educating girls about issues such as disease, HIV/AIDS prevention and care, and hygiene and sanitation issues. Young girls often have to care for family members living with HIV or AIDS. This generally means exclusion from education and from the support and companionship of their friends. Organising football matches is an easy way to prevent further isolation, and offers an opportunity to teach girls about their right to decide about their own body. Sport provides women and girls with both a trigger to change their lives and the capacity to sustain the changes.

Sport is a way to be who you are and not what others think you should be. Playing cricket at the end of the working day gives low-caste girls in India a moment of joy and companionship. And think of the young women in Kabul who used to play in the Afghan national soccer team. They take a lot of risks to put their passion into practice. It was wonderful to see them train with two of the Dutch national women's team and share their mutual love of football.

Mr Chairman,

Today, I would like to propose that we make the following commitments:
we recognise the cycle of insecurity in women's lives, and the need to enhance participation and integration through sport;
we recognise the trauma and vulnerability to violence and conflict in women's lives, and the positive influence of sport;
we work towards a practical solution for these problems, using sport

I also recommend that we recall CEDAW article 13 (c), The right to participate in recreational activities, sports and all aspects of cultural life and Resolution 63/135, Sport as a means to promote education, health, development and peace.

I welcome the initiatives made by the Special Adviser to the Secretary-General on Sport for Development and Peace. I recommend cooperation between this Special Adviser and the Special Representative on Women and Peace and Development. Practise based evidence shows that it is effective to use sport as a means for reconciliation and dealing with trauma.

We should also acknowledge the power of sport and the major role the Member States and the United Nations can play in promoting the empowerment of women and girls through sport and physical activity.

I would like to invite you to exercise your power to give girls and women equal access to resources and opportunities to participate in sport and play together. I would also invite you to strengthen the role of sport in primary education. I urge you to invest in sports infrastructure, so as to promote the organisation of sports events and activities. Finally, I would like to stress the need for each of you to play your part in increasing the number of women leaders in sport, who can support women and girls the world over.

So Sport can awaken hope!
Thank you. Mr Chairman

Marian ter Haar
Dutch women's representative to the UN General Assembly 2009

Daarna

Tijdens de week van de Advancement of Women conferentie ben ik elke dag op de UN geweest om de vergadering te volgen en het grootste deel van de statements te beluisteren.

Er is eerst een aantal resolutievoorstellen van landen die zich verenigd hebben rond een bepaald onderwerp of voornemen. Ik doe echt mijn best om me te interesseren, maar de voorstellen zijn niet van dien aard dat ik erg geboeid raak. Het zijn voorstellen die nog steun moeten verwerven, opvallend vaak hoor ik hier het voorstel om ergens een 'dag' van te maken. Een dag van de vrouwen in rurale gebieden, een dag tegen het geweld tegen vrouwen, ik ben blij dat ik geen dag heb voorgesteld...

Actief opzoek naar collega's

Ik heb me ook bezig gehouden met het organiseren van een bijeenkomst met de collega vrouwenvertegenwoordigers. Ik had daarover in een verslag van een voorgangster gelezen. Het lijkt me een aardig idee ervaringen uit te wisselen en eventueel op termijn een beïnvloedende factor te vormen door als netwerk te opereren. Ik heb de landen waarvan ik vermoed dat ze een vrouwenvertegenwoordiger of een NGO vertegenwoordiger hebben, benaderd. Met Noorwegen, Japan, Frankrijk, USA en Singapore ga ik in gesprek. Het resulteert in een ontmoeting met Noorwegen en het idee om een Nordic-plus netwerk te vormen met de vrouwenvertegenwoordiger en de NGO vertegenwoordigingen van de Scandinavische landen.

De andere delegatieleden

Vanaf 19 oktober start een introductieprogramma voor de op dat moment aanwezige delegatieleden. De maandag en dinsdag neem ik deel aan dat intensieve programma. Het programma is een introductie in de structuur, de uitvoeringsorganisaties en de externe ontwikkelingen die een rol spelen.

De woensdag, de dag van mijn vertrek neem ik 's ochtends vrij en heb ik 's middag een ontmoeting met Poul Hansen. Hij is Head of UN Office on Sport for Development and Peace. Deze organisatie verzorgt de uitvoering van de inzet van de heer Jensen, de special representative on Sports and Development. Hij is in gezelschap van Eric Dienes van het liaisonkantoor van Sport and Development and Peace in New York. Maresa Oosterman van de Nederlandse missie is mee gekomen. In mijn statement doe ik de volgende suggestie:

"I welcome the initiatives made by the Special Adviser to the Secretary-General on Sport for Development and Peace. I recommend cooperation between this Special Adviser and the Special Representative on Women and Peace and Development. Practise based evidence shows that it is effective to use sport as a means for reconciliation and dealing with trauma".

Poul complimenteert me met het statement en zegt aangenaam verrast te zijn en ervaart het als een stevige steun in de rug voor de opdracht van zijn bureau. Hij zegt dat hij veelvuldig gebruik gaat maken van het statement en vertelt dat hij dit ook al doet. Poul is blij met de brede invalshoek en de koppeling van sport aan verschillende Millenniumdoelstellingen. Hij neemt mijn suggestie over de samenwerking met de Special Representative on Women and Peace and Development graag over. Hij vertelt over de werkwijze van zijn organisatie die drijft op vrijwillige bijdragen van donorlanden. Het bureau voert geen projecten uit, maar houdt zich vooral bezig met pleitbezorging en ondersteuning van overheden. Het gevoelig maken van landen voor sport als een middel voor de Millenniumdoelstellingen van de UN, is wat hen – net als in mijn statement – voor ogen staat. Daarvoor is een aantal werkgroepen in oprichting waarvan er al een tweetal functioneren, namelijk Youth, Development en Sport and Disability. Poul vertelt over de werkgroep over Sport and Gender die in oprichting is en vraagt of ik na wil denken over mijn deelname aan die werkgroep. De bedoeling is dat er een wereldwijde conferentie over het thema georganiseerd gaat worden. De eerste zorg voor Poul op dit punt is het vergaren van financiële bijdragen om de werkgroep en de conferentie mogelijk te maken. Ik zeg hem toe ernstig na te gaan denken over zijn verzoek.

Vrouwenvertegenwoordiging

Het is een goed jaar geweest, ik ben tevreden over de impact die ik heb kunnen realiseren samen met zoveel anderen. Vooral de CSW conferentie heeft op mij indruk gemaakt. Dat vormde een levendig en interactief en dynamisch wereldtoneel; daar heb ik met veel genoegen deel van uit gemaakt.

Het contrast met de AVVN is er ook. Het is vooral formeler en minder beweeglijk, statisch en dat wordt versterkt door het feit dat er vermoedelijk geen andere vrouwenvertegenwoordigers zijn zodat je vrij solistisch opereert. Het is daardoor niet eenvoudig in New York een vervolg te geven op wat je ingebracht hebt.

Hoe nuttig een dergelijke vertegenwoordiging is weet ik dan ook moeilijk in te schatten. Maar dat geldt voor meer werk dat in UN verband wordt uitgevoerd. Desalniettemin heb ik toch enkele overdenkingen bij de AVVN die ik de NVR en haar leden mee wil geven. Het is verstandig nog eens opnieuw te kijken naar de missie en de verwachtingen bij de vrouwenvertegenwoordiging. Zijn die verwachtingen reëel gezien de veranderde context van de vertegenwoordiging? En waar wringt het mogelijk en wat is daaraan te doen?

Ik denk dat de vertegenwoordiging een uniek en prachtig instituut is dat een vertaling naar de actuele situatie verdient. Stimulerend was voor mij de actieve steun van veel mensen en organisaties bij de ontmoetingen en gesprekken over het thema en mijn rol. Maar er waren ook belemmeringen die ik wil noemen omdat het aanleiding kan zijn tot verbetering.

Allereerst verdient de vertegenwoordiging bredere bekendheid en bredere steun. Dat begint feitelijk al bij de regering. Op Buitenlandse Zaken en later merkte ik dat ook op de missie, zijn de mensen weliswaar bereidwillig en hulpvaardig, maar eigenlijk weten ze niet goed raad met het fenomeen. Om daarbij steun en bekendheid te verwerven zal actief het contact gezocht moeten worden, en mogelijk de aard van de vertegenwoordiging en de betrokkenheid van Buitenlandse Zaken daarbij moeten worden besproken. Dat maakt het ook gemakkelijker om tijdens de AVVN een goede en passende invulling voor een programma te realiseren.

Meer vanuit samenwerking opereren op de AVVN

Ik zou de vertegenwoordiging in New York tijdens de AVVN meer kracht willen geven door te opereren vanuit een netwerk met andere landen samen. Dus een verband als Nordic+ zoals voorgesteld is, lijkt een goede suggestie. Dat betekent samenwerken met NGO vertegenwoordigers met een gendermissie.

Meer vanuit samenwerking opereren in Nederland

Het is goed al snel een thema te kiezen. Een thema dat je verbindt met vrouwen en organisaties waarop je terugvalt qua inhoud maar ook qua ondersteuning en relatienetwerk. Het is anders nauwelijks te doen voor iemand die niet zo verankerd is in een specifieke vrouwenbelangenorganisatie. Door het zo te doen was het uitvoerbaar naast een baan met een behoorlijke omvang en de zorg voor kinderen. De voorbereidende activiteiten kostten soms wel 20 uur per week .

Modernere vertegenwoordiging

Om jongere vertegenwoordiging te verwerven moet er ook actief samengewerkt en geworven worden bij andere organisaties, bijvoorbeeld bij netwerkorganisaties. Een groot aantal van de lidorganisaties van de NVR is sterk vergrijsd en dat geeft onzekerheid over de basis voor de middellange termijn. Alleen schriftelijk communiceren met deze organisaties over de vertegenwoordiging is een te smalle basis om daarvan iets te verwachten, er zal meer daadwerkelijk samengewerkt moeten worden. Alleen schriftelijke communicatie met deze organisatie zet hen niet aan tot betrokkenheid en activiteit.

De selectiecommissie

De vrouwenraad zou er over na kunnen denken om nieuwe organisaties zoals Women-Inc. uit te nodigen de werving en selectie samen vorm te geven.

Financiële basis

Het is fantastisch dat de NVR de vrouwenvertegenwoordiger in staat stelt naar de CSW conferentie te gaan. Dat is leerzaam, interessant, aantrekkelijk en levert wat op. Het is plezierig dat Buitenlandse Zaken de reis en het verblijf in New York tijdens de AVVN

betaalt. Maar daarin zou toch wat geschoven moeten kunnen worden om een betere basis te leggen onder zo'n jaar. Een week naar de AVVN is voldoende. De kosten voor verblijf van de andere week (en naar ik begreep was er eerder sprake van drie tot vier weken) zouden gestoken kunnen worden in een interactievere verbinding van de vertegenwoordiger met de grote groep Nederlandse vrouwen.

Vrouw en thema

Ik denk dat het verstandig is van te voren een thema te hebben waarmee een vrouw zich kandideert. Dat verhoogt de kwaliteit en geeft heldere aanknopingspunten bij het interactieve proces.

Het was een heel bijzonder jaar. Het was een eervolle opdracht vorm te mogen geven aan de vrouwenvertegenwoordiging van 2009.

Ik hoop dat ik aan de verwachtingen van de NVR en de bij haar aangesloten organisaties heb voldaan. Ik heb een geweldig jaar gehad. Nogmaals, bedankt voor het in mij gestelde vertrouwen.

Marian ter Haar

Utrecht, november 2009

Bijlage 1

Lijst van afkortingen en begrippenlijst (in alfabetische volgorde)

AVVN	Algemene Vergadering van de Verenigde Naties
DAW	Division for the Advancement of Women
CEDAW	Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
CRC	Committee of the Rights of the Child
CSW	Commission on the Status of Women
CSW/NGO	Commission on the Status of Women/Non Governmental Organization
ESCAP	Economic and Social Commission for Asia and the Pacific
EU	Europese Unie
ILO	International Labour Organization
NGO	Non-Governmental Organization
NVR	Nederlandse Vrouwen Raad
MDG	Millennium Development Goals
2e MDG	Alle meisjes en jongens naar school
3e MDG	Gelijke kansen voor mannen en vrouwen
She figures	Women and Science statistics and indicators 2006 (Europa)
SG	Secretaris-Generaal
UNDP	United Nations Development Programme
UNICEF	United Nations Children's Fund
UNIFEM	United Nations Development Fund For Women
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UN	United Nations
VN	Verenigde Naties
WHO	World Health Organization

Websites (in alfabetische volgorde)

CSW	www.un.org/womenwatch/daw/csw/51sess.htm
DAW	www.un.org/womenwatch/daw
Emancipatie	www.emancipatie.nl
ESCAP	www.unescap.org
Global Compact	www.unglobalcompact.org
NVR	www.nederlandse vrouwenraad.nl
She figures	www.ec.europa.eu/science-society/she_figures_2006_en.pdf
VN rapporten (rechten van de vrouw)	www.humanrightscouncil.org
VN	www.un.org

Bijlage 2

Weblog

Ik heb een weblog bijgehouden als vrouwenvertegenwoordiger. Zo kon iedereen mij volgen tijdens de voorbereidingen en het werk in New York bij de CSW en de AV van de Verenigde Naties.

Vanaf het moment van mijn voordracht in november 2008 heb ik een tweewekelijks weblog bijgehouden ter voorbereiding van mijn statement in oktober.

28-11-2008 11-12-2008 24-12-2008 08-01-2009 23-01-2009 02-02-2009
13-02-2009 27-02-2009 27-03-2009 08-04-2009 24-04-2009 21-05-2009
05-06-2009 19-06-2009 03-07-2009 15-07-2009 13-08-2009 27-08-2009
09-09-2009 24-09-2009

Weblog CSW 53, 2 – 13 maart 2009

Om de sfeer van de Verenigde Naties en New York te proeven was ik vanaf 1 maart 2009 een week in New York tijdens de 53e bijeenkomst van de Commission on the Status of Women. Ik deed verslag in het weblog.

2 maart 2009 3 maart 2009 4 maart 2009 5 maart 2009 6 maart 2009
8 maart 2009

Ik was vanaf 8 oktober 2009 in New York en maakte deel uit van de Koninkrijksdelegatie. Ik sprak op 12 oktober de Derde Commissie van de Algemene Vergadering toe namens de Nederlandse vrouwen.

Tijdens het verblijf in New York hield ik vrijwel dagelijks het weblog bij.

09-10-2009 11-10-2009 12-10-2009 13-10-2009 15-10-09 16-10-2009 20-10-2009
22-10-2009 23-10-2009

23

[illegible]

	CSW 27 weblog bijdrage	
	28 februari vertrek naar New York voor CSW	
Maart	1-8 maart Deelname aan CSW conferentie Verslag van de conferentie is gereed en ingeleverd. Weblogbijdrage ook op NISB site	Interview Sensor, Blad van de Hogeschool Bijdrage aan de schaduw rapportage CSW/ VN Vrouwenverdrag-(aim for human rights)
April	7 april ACI vergadering 14 april Bijdrage aan de bijeenkomst van de Soroptimisten in Ede. interview GGD NL over AVVN lobbyist GGD-NL 22 april avond van Women Win met gasten uit Afrika over Sport en Empowerment bezocht. Met Mathilde vd Brink. weblogbijdrage	Power-Point en interactieve lezing
Mei	Statement is in grote trekken gereed voor nadere reacties. 14 mei De-briefing CSW 19 mei naar de receptie van de Ambassadeur voor Culturele samenwerking mevrouw Margriet Leemhuis. Met verschillende andere organisaties gesproken. (Cruyff Foundation, Todos die dmv Sport in sloppenwijken van Brazilië een aanbod verzorgt) ,Nederlandse Sportalliantie. Marlous Stammen van BuZa. 26 mei gesprek NVR over 2010 28 mei bijeenkomst E-Quality over positie vrouwen in door mannen gedomineerde bolwerken.	Site NVR NISB site
Juni	4 juni gesprek met het netwerk Vrouwenverdrag 8 juni gesprek nieuwe Ambassadeur UN Dhr. Schaper. 9 juni interview Sport Acom	Blad/magazine sport

	10 juni gesprek met Joost van Puijenbroek IKV/Pax Cristi 12 juni, 23 juni sollicitaties AVVN 2010 17 juni gesprek Sanne Ketelaar medewerker van IKV/Pax Christi in Kenia 23 juni interview voor lidorganisaties doorgemaid aan organisaties gemaakt door Jacqueline Kronenburg adhv bijeenkomst bij de Soroptimisten publicatie in blad van Soroptimisten in september Interview doorgegeven aan blad UN in NL Carel Jansen 18 juni	aflevering in oktober
Juli/Augustus	Interview Sport Strategie en Management 14 augustus AVVN 2010 Statement in concept ter informatie sturen naar: internationale comm NVR, Women Win, Themadiner bezoekers, UN vrouwenverdrag, Voor verdere suggesties naar: BuiZa, Mira Woldberg, en Mathilde van den Brink. In te leveren voor 1 september.	
September	15 september deadline Statement. Lezing in Den Haag Helen Clark UN Prinsjesdag Briefing voor UN in Den Haag	Publicatie in Sport Strategie en Management Publicatie in Sport Acom Publicatie in FNV vrouwenmagazine Publicatie in Soroptomist
Oktober	Deelname Koninkrijksdelegatie AVVN	Verslag

Bijlage 4

Media uitingen

<http://www.e-quality.nl/e-quality/printdossier.asp?pagkey=99869>

Sportfacility magazine

<http://www.sport-club.nl/index.php?page=news&id=1395>

De volkskrant

http://www.volkskrant.nl/gatekeeper/no_access_spider.jsp?goto=http://www.volkskrant.nl/archief_gratis/article609355.ece/lk_zag_bloed_uit_zijn ogen_komen

<http://www.e-quality.nl/assets/e-quality/dossiers/CSW/VerslagBriefingNGOCSW53.doc>

VWI netwerk

<http://www.vwi-netwerk.nl/wp-content/uploads/2009-06-VWI-FLITS.pdf>

Ede stad

<http://www.edestad.nl/page/Lokaal/Regionaal/Lokaal-nieuws/Marian-ter-Haar-maakt-kans-vrouwen-te.292612.news>

Vrouwenbelangen

<http://www.vrouwenbelangen.nl/internationaal/csw2009.htm>

Sensor

<http://www.snsr.nl/sites/sensor/archief/magazine/2009/Sensor13.pdf>

<http://www.rkvvgesta.nl/files/bestuur/545-nieuwsbrief%2020081128.pdf>

Ede nieuws

<http://ede.nieuws.nl/1080777>

mooigevonden

http://cms.meriad.nl/Meriad-CMS/www/loader.php/cms/mooigevonden_site/nieuws/gezondheid/

DO Koerier

<http://www.iiav.nl/eazines//email/DOKoerier/2008/Nr1.pdf>

Enzovoort

<http://www.enzovoort.org/spaw20/uploads/docs/12.9%20Sportmonitor.pdf?&username=gast@enzovoort.org&password=9999&groups=ENZ2>

NCS

<http://www.sport4all.nl/>

<http://womeninnewyork.blogspot.com/2009/03/csw-ngo-consultatie-dag-2.html>

<http://www.bvmsport.nl/>

<http://www.niobb.nl/>

<http://www.sportfriends.nl/>

http://www.nieuwsbank.nl/_payment/order/1452480608/inp/2009/10/13/H053.htm

<http://womeninnewyork.blogspot.com/2009/03/hardlopen-in-new-york.html>

Bijlage 5

Milleniumdoelen

1. Het uitbannen van armoede en honger
2. Het bereiken van een universele basiseducatie
3. Gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen
4. Kindersterfte tegengaan
5. Het tegengaan van moedersterfte
6. Het uitbannen van HIV/AIDS, malaria en andere ziekten
7. Bescherming van het milieu, iedereen schoon drinkwater en minder mensen in sloppenwijken
8. Het ontwikkelen van een wereldwijde samenwerking voor ontwikkeling

